

Provisieregels voor beleggingsondernemingen in Nederland

Provisies kunnen voor beleggingsondernemingen een prikkel zijn om anders te handelen dan in het belang van de klant. Om die reden bestaan er in Nederland al een aantal jaren regels met betrekking tot de betaling en ontvangst van provisie door beleggingsonderneming. Met MiFID II worden in Europa de regels met betrekking tot provisie aangescherpt. Dit heeft ook gevolgen voor de situatie in Nederland. Welke regels voor u gelden is afhankelijk van de dienst die u verleent en de kwalificatie van de klanten die u bedient. Klik in onderstaand schema op het relevante vakje om een nadere toelichting te zien op de toepasselijke provisieregels.

	Onafhankelijk advies en vermogensbeheer	Afhankelijk advies	Execution only
Niet-professionele belegger	Het Nederlandse provisieverbod is van toepassing ¹		
Professionele belegger	Het MiFID II provisieverbod is van toepassing ²	De MiFID II provisieregels zijn van toepassing ³	
In aanmerking komende tegenpartij	Het MiFID II provisieverbod is van toepassing ⁴	De MiFID II provisieregels zijn van toepassing ⁵	Er gelden geen provisieregels, wel moet worden nagegaan of voldaan is aan de regels inzake belangenverstremgeling ⁶

NB: Wanneer geldelijke of niet-geldelijke vergoeding (inclusief research) **niet** in het kader van beleggingsdienstverlening wordt ontvangen, dan zijn de provisieregels niet van toepassing.

¹ Dit provisieverbod is opgenomen in artikel 168a BGfo.

² Dit is opgenomen in artikel 12 gedelegeerde MiFID II richtlijn en wordt geïmplementeerd in artikel 168aa BGFO.

³ Dit is opgenomen in artikel 11 gedelegeerde MiFID II richtlijn en wordt geïmplementeerd in artikel 168aa BGFO.

⁴ Wanneer een in aanmerking komende tegenpartij onafhankelijk advies of vermogensbeheer afneemt wordt deze gekwalificeerd als professionele belegger. In dat geval is het MiFID II provisieverbod van toepassing.

⁵ Wanneer een in aanmerking komende tegenpartij afhankelijk advies afneemt wordt deze gekwalificeerd als professionele belegger. In dat geval zijn de MiFID II provisieregels van toepassing.

⁶ Zie artikel 23 MiFID II.

Het Nederlandse provisieverbod

Als beleggingsonderneming verleent u beleggingsdiensten aan niet-professionele beleggers. De volgende provisieregels zijn op u van toepassing ten aanzien van deze beleggingsdiensten:

U mag geen provisie *verschaffen* of *ontvangen*. Dit geldt zowel voor geldelijke als niet-geldelijke provisie (inclusief research).

Het bovenstaande is niet van toepassing indien er sprake is van het volgende:

- Het *ontvangen* of *verschaffen* van aanvaardbare kleine niet-geldelijke vergoedingen⁷;
- Het *ontvangen* of *verschaffen* van research⁸ wanneer sprake is van één van de volgende twee situaties, omdat research dan niet kwalificeert als provisie:
 - o De ontvanger van de research betaalt zelf voor de research;
 - o Er wordt via een research payment account betaald voor de research en er wordt voldaan aan de vereisten zoals opgenomen in artikel 13 van de gedelegeerde richtlijn.⁹
- Het verstrekken van een provisie aan een verbonden agent, aangezien dit wordt beschouwd als een interne betaling.

NB: naast bovenstaande regels gelden er ook regels ten aanzien van informatieverstrekking en vastlegging met betrekking tot provisie. Daarnaast heeft ESMA Q&A's gepubliceerd over dit onderwerp.

⁷ Zie recital 29 en 30 en artikel 12 van de gedelegeerde richtlijn MiFID II.

⁸ Zie recital 28 en artikel 13 van de gedelegeerde richtlijn MiFID II.

⁹ Zie artikel 13 van de gedelegeerde richtlijn MiFID II.

Het MiFID II provisieverbod

Als beleggingsonderneming geeft u onafhankelijk advies aan of beheert u individueel vermogen voor professionele beleggers. De volgende provisieregels zijn op u van toepassing ten aanzien van deze beleggingsdiensten:

U mag alleen geldelijke provisie (zoals geldbedragen of kortingen) *ontvangen* wanneer u deze doorgeeft aan de cliënt. U mag geen niet-geldelijke provisie *ontvangen* (inclusief research).

U mag alleen geldelijke of niet-geldelijke provisie (inclusief research) *verschaffen* indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De provisie is bedoeld om de kwaliteit van de aan de klant verleende dienst te verhogen¹⁰; en
- De provisie doet geen afbreuk aan de plicht van de beleggingsonderneming om zich op eerlijke, billijke en professionele wijze in te zetten voor de belangen van haar cliënten.

Het bovenstaande is niet van toepassing indien er sprake is van het volgende:

- Het *ontvangen* of *verschaffen* van aanvaardbare kleine niet-geldelijke vergoedingen¹¹;
- Het *ontvangen* of *verschaffen* van research¹² wanneer sprake is van één van de volgende twee situaties, omdat research dan niet kwalificeert als provisie:
 - o De ontvanger van de research betaalt zelf voor de research;
 - o Er wordt via een research payment account betaald voor de research en er wordt voldaan aan de vereisten zoals opgenomen in artikel 13 van de gedelegeerde richtlijn.¹³
- Het *verschaffen* van een provisie aan een verbonden agent, aangezien dit wordt beschouwd als een interne betaling.

NB: naast bovenstaande regels gelden er ook regels ten aanzien van informatieverstrekking en vastlegging met betrekking tot provisie.

Daarnaast heeft ESMA Q&A's gepubliceerd over dit onderwerp.

¹⁰ Zie artikel 11 lid 2 en 3 van de gedelegeerde richtlijn MiFID II.

¹¹ Zie recital 29 en 30 en artikel 12 van de gedelegeerde richtlijn MiFID II.

¹² Zie recital 28 en artikel 13 van de gedelegeerde richtlijn MiFID II.

¹³ Zie artikel 13 van de gedelegeerde richtlijn MiFID II.

De MiFID II provisieregels

Als beleggingsonderneming geeft u afhankelijk advies of verleent u execution only dienstverlening aan professionele beleggers. De volgende provisieregels zijn op u van toepassing ten aanzien van deze beleggingsdiensten:

U mag alleen geldelijke of niet-geldelijke provisie (inclusief research) *ontvangen of verschaffen* indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De provisie is bedoeld om de kwaliteit van de aan de klant verleende dienst te verhogen¹⁴; en
- De provisie doet geen afbreuk aan de plicht van de beleggingsonderneming om zich op eerlijke, billijke en professionele wijze in te zetten voor de belangen van haar cliënten.

Indien niet aan beide bovenstaande voorwaarden is voldaan dan mag de beleggingsonderneming geen geldelijke of niet-geldelijke provisie *ontvangen of verschaffen*.

Het bovenstaande is niet van toepassing indien er sprake is van het volgende:

- Het *ontvangen of verschaffen* van research¹⁵ wanneer sprake is van één van de volgende twee situaties, omdat research dan niet kwalificeert als provisie:
 - o De ontvanger van de research betaalt zelf voor de research;
 - o Er wordt via een research payment account betaald voor de research en er wordt voldaan aan de vereisten zoals opgenomen in artikel 13 van de gedelegeerde richtlijn.¹⁶
- Het *verschaffen* van een provisie aan een verbonden agent, aangezien dit wordt beschouwd als een interne betaling.

NB: naast bovenstaande regels gelden er ook regels ten aanzien van informatieverstrekking en vastlegging met betrekking tot provisie.

Daarnaast heeft ESMA Q&A's gepubliceerd over dit onderwerp.

¹⁴ Zie artikel 11 lid 2 en 3 van de gedelegeerde richtlijn MiFID II.

¹⁵ Zie recital 28 en artikel 13 van de gedelegeerde richtlijn MiFID II.

¹⁶ Zie artikel 13 van de gedelegeerde richtlijn MiFID II.